

Σεβαστέ μοι διὰ τὸ γῆρας καὶ χαριέστατε διὰ τὸ πνεῦμα φίλε μου Ἀβδηρίτα !

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

Ἐν Πειραιεὶ 5. Μαΐου ὥρα 4. Μ. Μεσον.

Παραδόξως, τοῦτέστι παρὰ τὰ σήμερον εἰθισμένα, ἐξεπλήρωσες τὴν ὑπόσχεσίν σου ἀποστέλλας μοι ἐν μιᾷ δέσμῃ τὴν πρώτην τετρακτύδα τῶν πρωτοτύπων Ἀβδηρητικῶν συγγραμμάτων σου.

— Τίς εἶναι πάλιν ὁ ἐπιστολογράφος αὐτός ; παραξενύεσθαι ἴσως, καὶ ἐρωτᾶς ὁ πνευματώδης σὺ, ὁ αὐθέντης τοῦ διαβόλου, σὺ ὁ δυνάμενος μὲ τοῦτε ἔνυχας καὶ μὲ τὴν οὐρὰν τοῦ (ἀγνοῶ πῶς ἐνομάζεις τὸν ὑποχειρίον σου τὸν ἀθάπτιστον) ὁ δυνάμενος, λέγω, νὰ σπαράξῃς ἢ νὰ πνίξῃς ὅλους τοὺς θνητοὺς τῆς ὑδρογείου, διότι, ὡς λέγεις, ἐφ' ὅλης τῆς ὑδρογείου πηδᾷ ὁ διάβολός σου, δηλαδή τὸ πνεῦμα σου τὸ παγκόσμιον.

Μὴ βιάζεσαι πολύτιμέ μου Ἀβδηρίτα, ἀδελφὲ τοῦ ἀειμνήστου Δημοκρίτου τοῦ καταλιπόντος τὰ κῶλα ἐν ταῖς κλειναῖς Ἀθήναις ἡ ἰδίᾳ τίς εἶμαι, καὶ ἂν σ' ἀρέσω τάξον με εἰς οἰανδήποτε θέλεις βαθμίδα τῶν ἀπαραμίλλων πρωτοτύπων συνεταίρων σου, εἰς τῶν ὁποίων τὴν κεφαλὴν κατέβη νὰ μορφώσωσιν ἠθικῶς, διὰ τῆς σατυρικῆς διδασκαλίας τὸ *roñmor*, τὸ *πνευματώδες*, τὸ *φιλόκαλον* κοινὸν τῆς πρωτεύουσας, ἐν ἧ κατ' εὐτυχίαν καὶ διαμένουσιν. . . . Εἰδὲ μὴ, ἀκριβέ μου φίλε, μειδιάσῃς σατυρικῶς, καὶ μὲ ὄλην τὴν Ἀβδηρητικὴν σου μεγαλοπρέπειαν ἐσφενδόνισόν με ὅπου σοι δόξοι, διότι τέλος πάντων τὸ πάθημα οὐκ ἔσται μέγα τι, καθὸ προσευσόμενον (βλέπεις ἑλληνικὰ τῆς νέας Σχολῆς ;) ἀπὸ ἑνα Ἀβδηρίτην.

Καὶ λοιπὸν, χαμφίλιτάτῃ μου, σοὶ λέγω πρῶτον καὶ κατ' ἀρχὰς, ὅτι ἀνέγνων ἀπνευστί, ὡς ἔλεγεν ἀξιώτιμός τις ἐγκυκλογράφος περὶ τοῦ φαρμακιδείου τόμου, τὰ τέσσαρα τυπογραφικὰ φύλλα σου, καὶ σημείωσον καλῶς, ὅτι τὸ ἀπνευστί τοῦτο εἶναι πρᾶγμα σπάνιον δι' ἐμὲ τὸν βάρθιμον καὶ ἐνειρώδη ἄγοντα τὴν ζωὴν ἔννοεῖς δὲ καὶ σὺ τώρα, ὅτι τὰ πρωτότυπά σου δὲν εἶναι παίξε, γέλασε, καὶ ἴσως ποτὲ, τίς οἶδε ; πρᾶγμα πιθανὸν λίαν, καὶ λίαν δυνατὸν, ἐλθόντος τοῦ πληρώματος τῶν χρόνων, ἴσως λέγω ποτὲ, τὰ ἴδωσιν οἱ τρισέγγονοί σου τεταγμένα ὡς ἔργα κλασσικὰ καὶ κοινισκεπῆ ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ πανεπιστημίου τῆς ἀνατολῆς, ὅπου ἄλλα χειρότερα ἐκλασίσθησαν ἄχρι τοῦδε (κατὰ τὸ γαλλικὸν *classer*, διότι ἡξέυρεις καὶ γαλλικὰ διάβολε !)

Καὶ ἰδοὺ, ὦ τοῦ θαύματος, ἀπετείναζα τὸν ἠθικὸν λήθαργόν μου, ὅς ἂν ἀληθῶς μὲ ἤγγισε τὸ ἤλεκτρικόν, τὸ μαγικὸν δούχιον τοῦ δια-

βολιδίου σου, τοῦ ὁποίου ἕμως (καὶ τοῦτο νὰ μὴ τὸ δημοσιεύσης), σοὶ ἐξομολογοῦμαι ὡς ἀληθῆς Ἠπειρώτης, δὲν μοὶ ἤρεσαν τὰ κέρ. . . πῶς τὰ λέγεις;— διότι. . . . καὶ διότι τέλος πάντων δὲν ἐννοῶ κατὰ τί χρησιμεύουσιν εἰς τὸ φιλόκαλον κοινὸν τῆς πρωτεύουσας. . .

Συγχωρήσόν με, λευκόγερέ μου φίλε, διὰ τὰς παρενθέσεις μου καὶ τὴν πλησμονὴν τῶν ἐπιθέτων, διότι αὐταὶ καὶ ἐκεῖνα εἶναι μία τῶν μεγαλειτέρων ἀδυναμιῶν μου, ὡς ἂν ἤμην ἀπόγονος τοῦ πνευματώδους καὶ τρισμακαρίτου Ἰσπανοῦ τοῦ περιωνύμου, λέγω, *Σάργου Πάρσα*, ὅστις ἐπροσπάθει νὰ πείσῃ τὸν ἰππότην του, ὅτι δὲν ἦτον μαγευμένος, ἢ ὡς ἂν ἤμαι προσήλυτος τῶν νέων ποιητῶν τῶν ἐπιδιακόντων κατ' ἔτος τὰ ὄφρα τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τοῦ Ἑμπολαίου Ἑρμοῦ. . .

Καὶ ἀφοῦ ἀνέγνων σε ἀπνευστί, καὶ ἀφοῦ ἀπέσεισα τὸν ἠθικὸν λήθαργον, τί φαντάζεσαι, ἀστεῖε μου κοσμοπολίτα, ὅτι μοὶ ἐνέπνευσε τὸ δαιμονίδιον σου;— Νὰ γράψῃς; ἐρωτᾷς σύ.— Ναι, σοὶ ἀποκρίνομαι ἐγὼ' ἀλλὰ νὰ γράψω τί; ἐρωτῶ εὐθύς.— Σάτυραν;— ἄπαγε τῆς τόλμης!— Πολιτικά;— Ἄπαγε τῆς θαυστότητος!— Μυθιστορήματα;— ἄπαγε τῆς εὐθείας.— Ποιήματα ποικίλα;— ἄπαγε τῆς κουφότητος!— Τί διάβολο λοιπὸν θὰ φλυαρήσῃς; Καὶ μὴ πρὸς κακοφανισμόν σου, Κύριε, διότι τέλος πάντων ἡμεῖς ἡ συντακτικὴ ἔταιρεία, αὐτὰ τὰ τέσσαρα εἶδη γράφομεν πρὸς τακτοποίησιν τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος, σάτυραν, πολιτικά, μυθιστορήματα καὶ ποιήματα ποικίλα, καὶ μάλιστα ὅλα πρωτότυπα' καὶ ἡ εὐγενεία σου ὁ ἀνώνημος, ὁ ἄγνωστος εἰς τὴν φιλολογικὴν χορείαν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος ἔρχεσαι μὲ τόσῃ χονδροπρέπειαν ὡς ἂν ἦσο συντάκτης ἐφημερίδων φερουσῶν ὀνόματα Ὀκλυκὰ, νὰ μᾶς ἀποκαλέσῃς, τολμητίας, θρασεῖς, εὐθήεις, καὶ κούφους; . . . μὲ συγχωρεῖς, Κύριε, σοὶ τὸ λέγω οὐχὶ πρῶτην ἀλλὰ τελευταίαν φοράν, μοὶ προξενεῖς οἰκτον, καὶ μὲ ἀναγκάζεις μὲ ὅλην τὴν περυσινήν ἡμῶν γνωριμίαν ἐν Πειραιεῖ νὰ δὲν λέγω περισσύτερον, ὑποθέτω ὅτι ἔχεις ἱκανὸν πνεῦμα νὰ ἐννοήσῃς ἓνα Ἀβδηρίτην.

— ᾠ! σοὶ ἐξομολογοῦμαι Δέσποτα! . . . (ποῦ διάβολο εὐρῆκες αὐτὸ τὸ Δέσποτα: καταδέχθης νὰ μιμηθῆς τὸν μεταφραστὴν τοῦ Λεσάζου; Σοὶ ὁμολογῶ, ὅτι πνεῦμα δὲν ἔχω εἰμὴ σμικροτάτης δόσεως' ἀλλὰ κατ' εὐτυχίαν οἱ συντάκται σου γράφουσι μὲ τόσῃ συγκατάθεσιν ἱκανότητος καὶ μὲ τόσῃ σαφήνειαν ἰδεῶν καὶ λέξεων, ὥστε δύναται νὰ τοὺς ἐννοῇ καὶ ὁ εὐθέστερος Ἕλλην' (ἂν δίδεται Ἕλλην καὶ εὐθήης) κατὰ τὴν σαφήνειαν δὲν ἐμοιάζουσι βεβαίως τὸν Ἀριστοτέλην, οὔτε κατὰ τὴν γλῶσσαν τὸν Θουκυδίδην ἢ τὸν εὐαίσθητον Σόην, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰ δύο μιμῶνται. . . . ἑαυτοὺς.

— Ἀλλὰ συγχωρήσόν με Κύριε, νὰ σὲ διακόψω' ὅλα καλὰ ἔσα λέγεις. . . δηλαδὴ ἐκατάλαβα ἀλλὰ δὲν ἐννόησα τί εἶπες, διότι εἶχον τὸν νοῦν μου εἰς τὴν συλλογὴν τῆς Ἀβδηρικτικῆς ὕλης. . . . τὰ βουλευτικὰ σώματα ἤρξαντο συνεδριάξαι. . . . ἂν θέλῃς τελείω-

σον, και δός μοι νά ἐννοήσω τί ζητεῖς και τί σκοπεύεις νά γράψης ἀφοῦ μάς προσέβαλες

— Ἄπαγε τῆς βλασφημίας! τὰ τέσσαρα ἐπιθετα, τὰ ὅποια, ὡς ὁ μέγας ἥρωσ τῆς Μάγλης ἐφιλοτιμήθητε νά οἰκειοποιηθῆτε κατὰ τὴν πρώτην εὐγενῆ ὁρμὴν σας δὲν σὰς τ' ἀφίνω ἄνευ τακτικῆς ἀγωγῆς περὶ κυριότητος. Τὰ κατέχω και τὰ νέμομαι, ἐγὼ δικαιούμενος νά περιβάλλωμαι ἕκαστον αὐτῶν ὁσάκις γράψω μυθιστόρημα, ποίημα, σάτυρον ἢ πολιτικά . . . Τώρα, μ' ἐρωτᾷς τί σκοπεύω νά γράψω; ὦ! ἔχω πλῆθος νά γράψω, χάρις εἰς τὸν διαβολίσκον σου, και γελοῖα και σοβαρά και στίχους και μυθιστορήματα, θά γράψω κἀτι τι τὸ ὅποιον δὲν ἦλθεν ἀκόμη εἰς τὸν νοῦν οὐδενὸς τῶν ἀξιολύμων συντακτῶν σου; και πῶν ἢ ἀρχίσω νά γράψω τὸ πρωτότυπον αὐτὸ, συγχώρησόν με εἰς δευτέραν ἐπιστολὴν νά ἀνατέμω πρῶτον, συντόμως ὅσον μοι ἔνεστι και ζωηρῶς, μὲ τὴν σμύλην τῆς ἰθιακῆς φυσιολογίας τὰ συγγράμματά σας τὰ Ἀβδηριτικά τὰ πρωτότυπα, διὰ νά ἴδωμεν τί διαβολοδιόρθωσιν θά φέρῃ εἰς τὰ ἤθη και τὸν νοῦν ἡμῶν και τῶν τέκνων ἡμῶν ὁ Ἀβδηριτικός σας διάβολος μὲ τὰ πηδήματά του, τὰ κέρατά του, τὴν ἑκατομμυριόλευγον οὐράν του και τὰ μυριόμετρα ὀνόχιά του, δι' ὧν τὸν ἐπροίκισες, ὡς ἂν ἐδανείσθης τι ἀπὸ τὰ δάκτυλα και τὸ σιγάρον τοῦ διαβόλου τοῦ Ἀρμάνδου Λουίζη, ἐνὸς τῶν μᾶλλον εὐτόνων μυθιστορικῶν ἡρώων.

Αὐτὸ εἶναι τὸ μικρὸν μου προσίμιον, ἀγαπητὲ, διότι ὅλοι ἔχουσι προσίμια. Καὶ αὐτοὶ προσέτι οἱ ἐν τύφῳ ἀξιούντες, ὅτι τὰ ἀποφεύγουσιν ἐντελῶς, και αὐτοὶ ἀκριβῶς τοῦτο λέγοντες προσίμια γράφουσι, και παράδειγμα ζωηρῶν ἔστω ὁ διαφορστερῆς Σχολάρχης τῆς ἀναγεννηθείσης ἐλληνικῆς γλώσσης εἰς τὰ προλεγόμενα τῶν ἀπάντων αὐτοῦ.

Ἀναβλεπόμεθα, ἀναβλεπόμεθα, τρισέξαστέ⁷ μου Ἀβδηριτα. . . . ἂν θέλῃς.

Ὁ φερμότατος ἐν ψυχῇ φίλος σου

ΗΠΕΙΡΩΤΗΣ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ ΑΒΔΗΡΙΤΟΥ.

Καλέ μου ἐπιστολογράφε!

Βλέπεις, ὅτι ὁ Ἀβδηριτής, ἀσμένως ἐδέχθη τὴν δημοσίευσιν τῆς πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῆς σου, και εὐλαβῆς εἰς τὰ πρωτότυπα τῆς ἐλληνικῆς εὐφυίας, οὔτε τὴν ἐπιθετομαρίαν αὐτῆς ἠλλάττωσεν, οὔτε τὴν χοῦδροπρέπειαν ἐλεπούργησεν, ἀλλ' οὔτε ἠθέλησε νά σὲ φοβήσῃ διὰ τῶν κερατιδίων τοῦ δαιμονίου του, τῶν ὁποίων τὴν πονηρίαν δὲν θέλεις νά ἐννοήσῃς; ἂν και σύ πονηρέ! δεικνύεις τάσιν ἐπικρίσεως.